

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: חג הסוכות

פרשת האזינו

בס"ד | גיליון מס' 251

כיצד מנגינה עליזה חוללה מהפך בחיי משפחה?

בסוכות תשבו... למען יידעו דורותיכם!

הטוב הממלא את חיינו - את הכל הוא מקבל במתנה מבורא עולם, מתנת אהבה מאבא. וכשנקודה זו תתחדד בלבו - או אז יפרוץ פיו ולבבו בשירת הודאה נרגשת לאבא שבשמים, לבו יימלא רגשות גיל ותודה למי שנתן לו את כל המתנות הללו...

מצוות הסוכה נועדה אפוא, 'למען יידעו דורותיכם', כדי שלדורי דורות, יהודים יזכרו שכל מה שבידיהם, כל האוצרות והנכסים שלהם, הכל מגיע מבורא עולם. אז יתרגנו ליבם בשירה והודאה, הם יודו בשמחה על כל מה שזכו בו!

כי כשאדם מגיע למסקנה הפשוטה שאין לו כלום, לא מגיע לו כלום, הוא לא שווה כלום - הכל הוא מקבל מאבא, הכל: הכשרונות, היכולות, הכוחות, הבריאות, הילדים, הכסף, הקשרים - הכל בכל מכל כל אינו משלו, או אז לבו נרגש בהודאה על כל המתנות הללו, אז מבין הוא כי 'טוב להודות להשם ולזמר ולשמח עליו'!

ואז, אז לבו גואה בשמחה. זה מה שמכניס את השמחה ללב יהודי בחג הסוכות. כי כשההודאה כובשת אותו - הוא מבין שכל מה שנראה כי חסר לו - לא חסר לו באמת, הרי את מה שיש לו קיבל במתנה, וכיצד ילין על מה שלא קיבל? מתוך תחושה כזו, כשהתובנה הזו מתחדדת, לבו נישא בריקוד סוחף בכניסתו לסוכה, כי היא היא המייצגת את העובדה שכל מה שיש לו הוא מתנה, ולכן הוא כה שמח, מאושר, מלא ברגשי הודאה אינסופיים!

הבה ניכנס עם המסר הזה אל הסוכה, ובעיקר - הבה נחיה אותו בליבנו בתוככי הסוכה, ונצא מהסוכה עם מבויעי הודאה נרגשים לבורא עולם. הבה נבין את המסר הבוקע מהדפנות ומהסכך, כי כל מה שיש לנו הוא מתנה, ולכן - אנו מקבלים בתודה את מה שיש, מודים גם על מה שאין, ונרגשים עד אין קץ להודות מכל הלב תמיד.

וככל שנשקיע בהודאה, ככל שנחדד בליבנו את עוצמת ההודאה לה', ככל שניתן להודאה ביטויים בשגרת חיינו - כך נובטח שבזמננו עולם יוסיף ויעניק לנו מניסיו הנפלאים, ונמשיך ונודה על השפע המושפע עלינו, בשמחה ובטוב לבב!

נעימה שהביאה דירה בצליליה...

הסיפור הבא הוא 'תגובת שרשרת' מרגשת, סיפור שנובע מסיפור שפורסם בגיליון זה. הוא לוקח אותנו במסע בזמן כמעט 4 שנים לאחור, אל גיליון פרשת וישב תשע"ו - מס' 56, אותו ניתן לקרוא בספר 'פניני פרשת השבוע', חלק א', עמוד תרג"ה. את הסיפור שמענו מבעל המעשה, הרה"ג ר' ראובן שפירא שליט"א - מראשי ישיבת 'מקור ישראל' בפר"ז, וזה דבר המעשה:

בגיליון האמור, הובא סיפורו של הרב עזרא מזרחי הי"ו, שגילה כי הלכה פסוקה היא בשולחן ערוך או"ח סימן נ"א כי בתפילת שחרית יש לומר את 'מזמור לתודה' בשירה ובנעימה. זו הלכה שאינה מפורסמת דיה, והרב מזרחי התמסר לפרסמה, וזכה לראות ישועה גדולה. הרב שפירא קרא את הסיפור, ניגש לארון הספרים, פתח שולחן ערוך,

הסוכות הסטגוניות כבר מוצבות בכל מרפסת ובכל חצר, מעוררות התרגשות ומניעות את מיתרי השמחה בלבבות. מתוך תחושה עילאית של טהרה וקדושה אנו יוצאים מיום הכיפורים, נשאבים לחיקו של אבא, אל החיבוק האהוב בתוככי סוכתו, אל צלו הנעים ומחמם הלבבות. אנו באים בשערי הסוכה מתוך תחושה מרוממת, הנה כי כן, שוב זוכים אנו להיכנס אל החג שכל כולו שמחה והתרגשות, 'ושמחת בחגך והיית אך שמח'!

חג הסוכות מרומם את כולנו טפח וטפחיים מעל קרקע החולין השגרתית, מאפשר לנו ימים של הוד אלוהי כובש. אל הסוכה אנו באים יחד עם האושפיזין, חולקים עם בורא עולם ועימים קורת גג משותפת, ואין ספק כי עובדה זו ממלאת את ליבנו בשמחה. הרגליים כבר נישאות מאליהן בריקודי 'שמחת בית השואבה', מתוך הודאה ושמחה אין קץ.

בנקודה זו יש משהו שדורש התבוננות: מה יש בו, בחג הסוכות, שגורם לרצון השמחה לפרוץ, שמרעיד את הלבבות בשמחה נרגשת? מדוע דווקא בצאתנו מן הבית הממוזג והנעים אל הסוכה שהיא 'דירת עראי' - או אז יימלא פינו שיר ושפתותינו רינה? מהו הסוד הקסום הטמון בחג הסוכות, שפשוט נוטל את נפשנו ומרקידי אותנו בשמחה ללא גבול, באושר אינסופי?

כדי לבאר זאת, הבה נגלה רובד עמוק בטעם מצוות הסוכה, אותו חושף הרשב"ם - מגדולי הראשונים, בבארו את טעמה של מצות סוכה. וכך הוא מבאר את הפסוק 'בסוכות תשבו שבעת ימים... למען יידעו דורותיכם כי בסוכות הושבת...':

בני ישראל צעדו להם במדבר, 40 שנה. עם שלם, 600,000 גברים ומשפחותיהם, נדדו בין 48 תחנות לאורך 40 שנה. היה להם רק אוהל מתנופף ברוח, לא היתה להם הכנסה קבועה, בוודאי שלא נכסים. הכל היה עראי, שברירי, נטול כל ביסוס של קבע. אחרי 40 שנות נדודים במדבר הצחיח, הם מגיעים לארץ המובטחת, ואז כל יהודי מקבל בית מלא בכל טוב, חלקת אדמה בה הוא מגדל גידולים משכרים, לפתע נוחת על היהודי עושר מופלג...

כאן על היהודי להיזהר ולהישמר, לבל יחשוב שהדבר מובן מאליה. שלא ירהר ולו לרעג שכל הנכסים שקיבל, הבית שבנה, האוצרות שבמרתפיו, האילנות שלו הכורעים תחת הפירות העסיסיים - כל אלה הם נכסיו האישיים, הפרטיים, משלו ומיכולתו. לפיכך, אחת בשנה, למשך שבוע ימים, מצווים אנו לצאת אל הסוכה. לחוש שוב את העראי, להרגיש בשנית את תחושת הנדודים, לחיות שוב תחת השמש הקופחת, בין מחיצות ערטילאיות ומתנופפות...

ואז - אז ייזכר היהודי, שכל האוצרות בהם זכה, אינם משלו, הוא קיבל אותם במתנה, אז ישוב ויתעורר כי לא מכוחו ומעוצמתו זכה בחיל הזה. הבית, הנכסים, האוצרות,

וגילה כי אכן כן: מרן ה'בית יוסף' פוסק להלכה, כי יש לומר 'מזמור לתודה' בניגון ובנעימה.

לאור זאת, החליט הרב שפירא כי ככל הנראה ניתנה לו זכות שמיימית להפיץ את דבר הלכה זו, והחל לפרסמה. הוא פנה למוסדות חינוך, בירר אלו קטעים בתפילה מושרים בניגון, והתברר לו כי קטעים רבים מושרים בנעימה, אולם 'מזמור לתודה' אינו אחד מהם. 'אדרבה' היה אומרו הרב שפירא למחנכים ולמנהלים עינים נפגש, 'אמצו את ההלכה הזו, חנכו את תלמידים לשיר את 'מזמור לתודה'. זו הלכה פסוקה, אשר אם יתחילו התלמידים מנעוריהם לקיימה - גם כי זיקינו לא יסורו ממנה!

כך החל הרב שפירא לחזק ולעודד את שירת המזמור לתודה, כביטוי רגשי סוחף לרגש ההודאה הגואה בלב כל יהודי, לנוכח חסדי ה' ונפלאותיו. הוא ומשפחתו, חבריו ומכריו, כולם נסחפו אל השירה, ומקהלה מעניינת של שירת 'מזמור לתודה' החלה עולה, מבתי כנסת, מבתי, מכיתות לימוד בת"תים, בבתי ספר ואפילו בסמינרים...

תקופה קצרה אחר כך השיא הרב שפירא את בתו למזל טוב, והחל מחפש לרכוש דירה עבור הזוג הצעיר. אולם כל הנסיגות והמאמצים, המרדפים אחר המתוכננים וההתרוצצויות הרבות - לא הניבו את הדירה המיוחלת. יום אחר יום הם מתקשרים, מבררים, רצים מדירה לדירה, בוחנים ובודקים, מוכנים כבר להתפשר על כמעט הכל - ועדיין לא נמצאה הדירה הראויה להם. כל יום שחולף עולה דמי שכירות יקרים, הכסף לרכישת הדירה מוטל כאבן שאין לה הופכין, אולם הדירה - איננה!

בצר לו החליט הרב שפירא לנקוט בשיטה בה נטק הרב מזרחי, כפי שפורסם בגיליון מס' 56 האמור. הוא תכנן מסע לציגו של ה'בית יוסף' אשר בצפת, ובימים שקדמו לנסיעתו שב ועודד את אמירת 'מזמור לתודה' בשירה ובנעימה. גם ביום בו נסע צפתה, עוד באותו בוקר, ביקר בשני מוסדות נוספים, מעודד עוד ועוד אנשי חינוך לצרף את כיתותיהם למקהלת 'מזמור לתודה' העולמית...

לאחר מכן הצפין צפתה, הגיע אל ציונו של ה'בית יוסף'. עם בואו השתטח על הצינור בבכי נרגש, הודה לה' מעומק לבו על כך שהיתה לו הזכות להפיץ הלכה בישראל ולעודדה, וביקש ממחבר אותה הלכה, בעל ה'בית יוסף' וה'שולחן ערוך', שיפעל עבורו בשמים כי כשם שזכה לשורר 'מזמור לתודה' בניגון, יזכה גם לשורר 'מזמור שיר חנוכת הבית' בניגון עליו, בביתם החדש של בתו וחתנה...

בתום שעה ארוכה של השתפכות הנפש על הצינור, ולאחר שפירט את סאת הבירורים והטלטולים שהיו מנת חלקו בחודשים האחרונים בתקווה למצוא את הדירה המיוחלת, שב הרב שפירא לשכונת מגוריו - היא שכונת הר נוף בירושלים, ועוד באותו ערב פגש ידיד שהתעניין בשלומם. בין הדברים עלה נושא חיפוש הדירה, כשהידיד מספר כי אף הוא חיפש דירה בכל ירושלים, אולם לא מצא דירה כלבבו, ונאלץ להתפשר ולרכוש דירה שלא בדיוק מתאימה לו...

'הנה', מוסיף הידיד ואומר, 'עכשיו מתקשר אליי מתווך, ומציע דירה מושלמת, נוף מדהים, 4 חדרים במחיר 3. רוצה אותה?'

'ברור!' - קרא הרב שפירא, וקיבל לידי את מס' הטלפון של המתווך. עוד באותו יום התקשר אליו, והם קבעו להיפגש ולראות את הדירה למחרת - ביום ששי. הרב שפירא נכנס אל הדירה יחד עם בתו וחתנו, ועינו לא שבעו מלראותה - הרי זו בדיוק דירת חלומותיהם, גדולה, רחבת ידיים, נוף מרהיב, והמחיר - נמוך משמעותית ממחיר השוק!

כבר במוצאי שבת נחתמה העסקה כדת וכדין, דירת החלומות נרכשה לזוג הצעיר והמאושר. ולהרב שפירא לא נותר אלא לשוב ולומר, כי הוא רואה בעיניו עד כמה ה'מזמור לתודה' בשירה ובנעימה פועל ישועות נשגבות, מחולל מהפכות רצויות, יוצר ניסים גלויים!

וללמדנו בא: אין זמן מתאים כימי חג הסוכות, להטמיע אל הלב, לקרב אל ההבנה, להפנים אל הנפש, את ההתרגשות, השמחה והשירה הבוקעות בכל הזדמנות להודות לה'. זה הזמן לקבל על עצמנו לשורר 'מזמור לתודה' בשירה נעימה, להצמיד לחן משמח וקליט למילים הנפלאות הללו, להכין את הלב והנשמה לשירה נרגשת בעת אמירת 'מזמור לתודה'!

כי 'מזמור לתודה' איננו מילים, הוא שירה, שירת הלבבות, הודאה גואה. הבה נעמיק את רגשי ההודאה שלנו לאבינו שבשמים, הבה נחזק אותם בכל ליבנו ומאודנו, הבה נודה לה' על כל חסדו הטוב. וככל שנעשה זאת, ככל שנשקיע זמן, מחשבה, תווים ומנגינה בהודאה לה' - כך נזכה לראות כי בורא עולם נותן לנו שפע של סיבות טובות נוספות להודות עליו, נפתח לעצמנו את שערי השפע והנפלאות ונוריק על עצמנו ברכה עד בלי די!

שיר קטן, מהפך גדול...

זה היה מפגש מוזר למדי, שהתרחש בחצר בית כנסת ירושלמי, בשעת ערב מוקדמת. שני בני השיח לא נפגשו אישית לפני כן, הם אפילו לא דוברים את אותה שפה. ובכל זאת, זיק מרגש היה בעיניהם, השיחה קלחה בהתרגשות נסערת...

מהעבר האחד ניצב הרב ש. פ. שליט"א, רב מכובד בקהילה ידועה בירושלים, ובעבר השני עמד ר' ארי - אהרן ו. ה"ל, תושב לוס אנג'לס שבארצות הברית. כשנפגשו

לראשונה לפני דקות אחדות, וכאשר ר' אהרן אישש את תחושתו כי לנגד עיניו עומד גיבור חייו - ביקש ממנו להתעכב לרגע, כי הוא מבקש לספר לו משהו.

ובכן, הרב ש. פ. שהה בלוס אנג'לס כמה חודשים קודם לכן, ומסר שיחה מרתקת באחד מבית הכנסת בעיר, בה עמד על גדלות מצוות ההודאה לה', ועל החובה שהיא זכות כבירה לשורר 'מזמור לתודה' בהתרגשות ובנעימה, בשירה ובזמרה. הרב ש. פ. האריך בדבריו, הסביר כי שירת 'מזמור לתודה' מבטאת משהו מעומק הנפש, וגם העיד על כמה סיפורי ישועה מופלאים שראה בעיניו או שמע מכלי ראשון, על הניסים בהם זכו אלו שאימצו את ההודאה בחייהם...

'בדרשה שמסרת אז - הצלת את חיי!' - אמר ר' אהרן בקצרה, והזקיף את גבותיו של הרב ש. פ. אל על. 'מה קרה?!' - שאל הרב, הן מסרתי בחיי לא מעט דרשות, על מעטות מהן משהו יכול להעיד שדרשתי שינתה את חייו. מה קרה בעקבות אותה דרשה בלוס אנג'לס, וכיצד היא שינתה את חייך?'

'זה סיפור ארוך', אמר ר' אהרן ונאנח, 'אולם אספר לך אותו, כדי שתוכל לפרסמו הלאה... ובכן, תקופה ארוכה קודם לדרשתך, חלתה אשתי במחלה. בתחילה לא היה ברור במה מדובר, עם הזמן התמונה התבהרה, והתברר שמדובר בנוראה שבמחלות. אינני יכול לתאר מה עשתה הבשורה לכלעצמה לרעייתי, לי ולילדיי, על אחת כמה וכמה כשהמחלה החלה לתקוף בכל פה, מטילה ייסורים נוראים על גופה השברירי של רעייתי...

עברנו תקופה מזעזעת. אני והילדים כל הזמן בוכים ומתפללים, ואילו רעייתי ממש משותקת ומרותקת למיטה - גם מדיכאון וגם מייסורים... המחלה הולכת ומחריפה, הרופאים כבר סופרים את הימים והשבועות, ואנו חסרי אונים...

ואז, האיש נשם עמוקות והמשיך, 'הופעת בלוס אנג'לס, ונשאת שיחה בבית הכנסת. חידדת את ערך ההודאה וחובתה, ועד כמה החיבור להודאה להשם, החיבוק הבלתי אמצעי עמו בשיחת הודאה - פותחי שערי שמים. ציינת גם שאמירת 'מזמור לתודה' בשירה היא הלכה פסוקה, ועד כמה כדאי לקיימה - להודות מדי יום על כל החסד והניסים בהם אנו זוכים!

השיחה שלכם, כבוד הרב, - המשיך ר' ארי וסיפר בהתרגשות, דמעות מבצבצות בזוויות עיניו, 'פשוט עשתה חריש בלבי. חזרתי הביתה, הסברתי לילדים שאנחנו משנים כיוון. בוודאי, נוסיף לבקש ולהתפלל על אמא שתבריא, אבל אנו מתחילים בלהודות מעומק הלב, בלבקש מתוך רגש מוקיר ומודה לאבא שבשמים על כל הטוב אשר הוא גומל אתנו. והביטוי הראשון שניתן לכך, הוא כמונב בשירת 'מזמור לתודה' בניגון, הלכה פסוקה וכה מרגשת!

הילדים שנחשפו לרעיון, קפצו בהתלהבות. חלקם חיברו לחן אחד ואחרים חיברו לחן אחר, המבוגרים יותר קיבלו על עצמם להעמיק בתוכנה הזו, לחדד בליבם את ערך ההודאה, לחשוב על מה עוד הם יכולים להודות, אם במילים שלהם ואם בכוונה תוך כדי שירת 'מזמור לתודה'. תפילתם לבשה צורה אחרת - מנגינה של הודאה, ושירת ה'מזמור לתודה' - הפכה נפוצה גם בבתי הספר ותלמודי התורה בלוס אנג'לס, כשילדי ש. פ. אהרן הביאו את הבשורה לכיתותיהם...

'לסיפור שלי אין סוף טוב לגמרי, בינתיים כמונב!' - הוסיף ר' אהרן, 'רעייתי עדיין חולה, זקוקה לרחמי שמים. אבל לא ניתן לתאר את המהפך שחל במצבה. היא פשוט קמה מהמיטה, חזרה לעצמה, פעילה לחלוטין. אופה, מבשלת, מכבסת, יוצאת לקניות, מגדלת את הילדים, חייכנית, מאושרת. עדיין המחלה מחוללת שמות בגופה - אבל היא חיה את חייה כביכול באופן מנותק מהמחלה, קיבלתי אשה מחדש, ילדי זכו באימם מחדש!

ואני בטוח!' - הוסיף ר' אהרן, 'כי כשם שבזר עולם חולל את המהפך עד כאן - הוא ימשיך לחולל את המהפך, ולהבריא אותה לחלוטין. ואנו, אני, ילדי, קרובי משפחתי, מכריי, כל העדים לנס המופלא שהתחולל בזכות רגש ההודאה ושירת ה'מזמור לתודה' בניגון - אנו נוסיף ונפיץ את הבשורה הזו, נעשה הכל כדי שעוד ועוד יהודים ייחשפו לה. כי אנו יודעים וראינו בעיניים, שההודאה מעומק הלב, השירה עם ה'מזמור לתודה' - פותחת שערים, בוקעת רקיעים, מביאה ישועות!

זהו הסיפור שהתרחש בשנה החולפת, אותו קיבלנו מהרב ש. פ. שביקש לפרסם את הסיפור תוך טשטוש פרטים, בעיקר מחמת צנעת הפרט של ר' ארי ו. ומשפחתו, ויהיה פרסום זה לרפואתה השלימה של רעייתי. והמסר הבוקע ממנו הוא עצום:

להודאה יש כח, סגולי, עצום, יוצא דופן, שובר מחסומים, מחולל מהפכות. כשיהודי מתחבר להודאה מכל הלב, הוא זוכה לראות ניסים, החיים שלו משתנים, הישועות 'וודפות' אחריו. הבה נאמץ את מתנת ההודאה, נודה לה' בכל עת מצוא ובכל רגע פנאי, נעשה לנו פנקס קטן בו נרשום את ניסי ה' ונפלאותיו - ונודה לו עליהם מכל הלב, במילים שלנו במשך היום, בפרקי תהלים נרגשים, ובשירת 'מזמור לתודה' בתפילת שחרית בלחן שמח, מרגש, מעורר אושר...

עתה הזמן, בחג הסוכות, לאמץ את ההודאה. לקחת את ה'הל השלם' הנאמר בימים אלו - ולהעתיק את תוכנו לכל השנה. להתחבר להודאה, להעצים את רגשותיה, לתת להם ביטוי נרחב, לשיר תודה מכל הלב. וככל שנעשה זאת - כך נזכה שבזר עולם יפתח את אוזרותיו ועיניו לנו עוד ישועות, כדי שיקויים בנו הפסוק: 'שירו לו, זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו!'